

Информация за маймунска шарка

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА МАЙМУНСКАТА ШАРКА?

Маймунската шарка е вирусно заболяване, което задължително се регистрира. Този вирус е много близък с истинската едра шарка (вариола), която беше изкоренена до 1977 г. чрез систематична световна кампания за ваксиниране. При хората вирусът може да причини заболяване, подобно на истинската едра шарка, но за разлика от нея, маймунската шарка рядко има летален изход. Имунокомпрометирани лица, бременни жени и деца са изложени особено на риск от тежко протичане на заболяването.

КАК СЕ ПРЕДАВА ЗАРАЗАТА?

В Западна и Централна Африка заразата се предава предимно чрез заразени животни (гризачи и маймуни). Предаването от човек на човек може да стане чрез контакт с инфекциозни ранички по кожата, през лигавиците при говорене, кашляне, кихане при близък и продължителен контакт и чрез телесни течности, например при полов контакт. Възможно е да се заразите и при използване на общо бельо, хигиенни материали или офис оборудване или при вдишване на замърсен с вируса прах.

КАКВИ СА СИМПТОМИТЕ?

Първите симптоми се появяват след 5 до 14 дни, най-късно след 21 дни. Те включват висока температура, обща отпадналост, главоболие и болки в крайниците, стомашно-чревни оплаквания и често болезнено подуване на лимфните възли. След още 1 до 3 дни се наблюдават разпространяващи се обриви (първо петна, след това възелчета и накрая мехурчета, които образуват коричка и заздравяват с падането на струпеите). Кожните обриви, които често не са ясно изразени, могат да болят и сърбят. И в областта на гениталиите могат да се появят много болезнени отворени ранички. Всички кожни симптоми са заразни до падането на струпея.

КАК СЕ ДИАГНОСТИЦИРА МАЙМУНСКАТА ШАРКА?

Вирусът може да се открие чрез вземане на материал от кожните изменения или лигавицата на гърлото по метода PCR в специална лаборатория. Пробата се взема от медицински персонал при защитни мерки.

ИМА ЛИ ВАКСИНА ИЛИ ЛЕКАРСТВО СРЕЩУ МАЙМУНСКАТА ШАРКА?

Прилага се симптоматично лечение, а при тежки случаи антивирусно лекарство. За лица с високорисков контакт с регистрирани болни от маймунска шарка се предлага постекспозиционна ваксинация с Jynneos®. Тя трябва да се извърши възможно най-скоро след контакта, в идеалния случай в рамките на 4 дни (до максимум 14 дни) след последния контакт. Предвидени са две ваксинации с интервал от 28 дни. За лица, които са били имунизирани преди десетилетия за едра шарка с използваните тогава ваксини е достатъчна една ваксинация, тъй като може да се приеме, че имат известен имунитет.

КАК ТРЯБВА ДА СЕ ДЪРЖАТ КОНТАКТНИТЕ ЛИЦА И ЗАБОЛЕЛИТЕ?

Лица със симптоми, които са били в контакт със случай на маймунска шарка, трябва незабавно да се изолират и да се обадят на тел. 1450. Тези, за които е доказано, че са заразени с маймунска шарка, трябва да останат в изолация, докато падне и последният струпей.

Официалната изолация се отменя с окончателна медицинска оценка (от лекар-специалист) след около 3-4 седмици. Лица, които са били в контакт със случаи на маймунска шарка, трябва да се наблюдават в продължение на 21 дни, т.е. да следят за появата на висока температура, главоболие или болки в крайниците, подуване на лимфните възли и поява на кожни обриви, както и да информират ежедневно здравните власти за здравословното си състояние. През този период трябва да се избягва физически и особено сексуални контакти (това се отнася и за защитените сексуални контакти), а също така с имунокомпрометирани лица, деца, бременни жени, както и домашни любимци.

КЪМ КОГО МОЖЕТЕ ДА СЕ ОБЪРНЕТЕ С ОБЩИ ВЪПРОСИ ЗА МАЙМУНСКАТА ШАРКА?

Здравна консултация Виена - горещата линия по здравни въпроси 1450 на община Виена отговаря денонощно

Моля, прочетете обратната страна!

Правила за поведение на болели от маймунска шарка в изолация

КАКВО ТРЯБВА ДА СЕ СПАЗВА, ЗА ДА СЕ ИЗБЕГНАТ ИНФЕКЦИИ?

- Ограничете до минимум контактите с близките Ви! Ако това е неизбежно, спазвайте дистанция от най-малко 2 m. (Въздържайте се от всякакъв физически контакт)
- Използвайте отделно помещение от хората, с които съжителствате (собствена стая)
- Носете маска FFP2, когато излизате от стаята си
- Покрийте напълно раничките по кожата (превръзка/облекло)
- Въздържайте се от контакт с домашния си любимец (не е изключено предаване на зараза)
- Мийте редовно ръцете си със сапун и вода
- Не ползвайте едни и същи предмети (напр. кърпи, съдове) с други членове на домакинството
- Дезинфекцирайте повърхностите в банята/тоалетната след всяко ползване
- Използвайте дезинфектант за повърхности, който убива вирусите
- Почиствайте ежедневно използваните повърхности (брави на врати, маси, смартфони и др.)
- Използвайте бельо, което можете да перете при минимум 60°C, или хигиеничен препарат за изплакване, който убива вирусите
- Избягвайте дейности, които вдигат прах, като изтърсване на спално бельо, възглавници и др. или прахосмукачка
- Затваряйте плътно замърсени отпадъци и ги изхвърляйте в контейнери за домакински отпадъци

КАК СЕ ПРЕКРАТЯВА ИЗОЛАЦИЯТА?

Изоляцията продължава, докато със сигурност не представлявате вече риск за зараза, а именно когато всички струпеи и корички са паднали и раните са заздравели. Това е най-малко 21 дни, а в някои случаи до 28 дни след появата на симптомите. Заедно с лекуващите Ви лекари в предписанието за изолация ви е определена дата за лекарска преценка. Ако лекарят не възрази срещу отмяната на изолацията, предписанието се отменя автоматично и изолацията Ви се преустановява на този ден.

СЛУЖЕБНА ОКОНЧАТЕЛНА ДЕЗИНФЕКЦИЯ?

След отмяната на изолацията с Вас ще бъде уговорен час за служебна окончателна дезинфекция в апартамента Ви, която трябва да стане в срок от 3 работни дни след преустановяване на изолацията.

Допълнителни препоръки: Тъй като не може да се изключи, че телесните течности (напр. спермата) могат да бъдат заразни и след преустановяване на изолацията, се препоръчва използването на презервативи и други предпазни мерки в продължение на 3 месеца.

КЪМ КОГО МОЖЕТЕ ДА СЕ ОБЪРНЕТЕ С ОБЩИ ВЪПРОСИ ЗА МАЙМУНСКАТА ШАРКА?

Здравна консултация Виена - горещата линия по здравни въпроси на община Виена **1450** отговаря денонощно

